

بررسی مشکل خشکیدگی درختان گیلان در شهرستان مبارکه (روستای فخرآباد)

در بررسی های انجام شده و با مشاهده علائمی مانند بروز شانکر و ترشح صمغ زیاد روی شاخه ها و تنه درختان، لکه های نکروزه روی برگها، خشکیدگی برگها، بافت قهوه ای رنگ زیر پوست شانکرها، قهوه ای و خشک شدن جوانه ها در مرحله گلدهی و در نهایت زوال و خشکیدگی کامل درختان گیلان، یکی از مهمترین دلایل آن، بیماری " شانکر باکتریایی درختان میوه هسته دار " با عامل *Pseudomonas syringae pv. syringae* تشخیص داده شد.

مهمترین راههای پیشگیری و کنترل بیماری به شرح ذیل می باشد:

۱. **تهیه نهال سالم:** عامل بیماری مذکور توانایی ایجاد آلودگی در تمام مراحل زندگی درختان میوه هسته دار را دارد، بنابراین امکان بروز آلودگی در نهالستانهایی که اصول لازم در زمینه تهیه نهال سالم در آنها رعایت نمی شود، وجود دارد. براین اساس توصیه می شود ضمن ردیابی علائم بیماری در نهالستان های شهرستان، توصیه های لازم به باغداران برای تهیه نهال سالم گواهی شده با برچسب معتبر انجام گیرد.

۲. **مدیریت مناسب باغ:** اعمال مدیریت صحیح در خصوص تغذیه مناسب و کوددهی براساس نتایج آزمایشات خاک و برگ، آبیاری مناسب و کافی در باغات بر اساس نیاز آبی درخت، مبارزه به موقع با سایر آفات و بیماریها و انجام عملیات هرس مناسب، در کاهش خسارت بیماری مؤثر است. همچنین درختان خشک شده بریده و سوزانده شوند.

۳. **عملیات هرس:** کلیه عملیات هرس شاخه ها باید در اواخر پاییز و زمستان که تراکم باکتری کمتر است، انجام شود. هرس شاخه ها در مواقعی که بارندگی وجود ندارد و قبل از سم پاشی انجام گیرد. شاخه های آلوده به بیماری که با ترشح صمغ مشخص هستند حدود ۱۰ سانتیمتر پایینتر از آخرین محل آلودگی، هرس و سوزانده شوند. در کلیه موارد بلافاصله پس از انجام هرس، محل زخم های هرس با چسب باغبانی پوشانده شود. وسایل هرس را با محلول وایتکس ۱ درصد یا الکل ۷۰ درصد ضدعفونی نمایید.

۴. **تراشیدن زخمهای روی تنه:** تراشیدن زخمهای موجود روی تنه و شاخه های قطور که زیر محل ترشح صمغ قرار دارد، با چاقوی پیوند تمیز و ضدعفونی شده انجام شود. تراشیدن زخمها تا رسیدن به بافت سالم و برداشته شدن تمام بافت های قهوه ای و بیمار ادامه یابد و محل زخم هرس با مخلوط بوردو چهاردرصد پوشانده شود.

۵. **سمپاشی:** ضروری است درختان هسته دار در دو نوبت یکی در پاییز بعد از ریختن برگها و دیگری بسته به شرایط محیطی در زمستان و یا بهار قبل از تورم جوانه ها محلول پاشی شوند. محلول پاشی با استفاده از مخلوط بوردو یک درصد و یا اکسی کلورمس سه در هزار انجام شود.

از آن جایی که آلودگی و ظهور علائم بیماری شانکر باکتریایی، روی جوانه های درختان گیلان زیاد و شدید است، چنانچه مدیریت مناسب برای کنترل این بیماری انجام نگیرد، احتمال بروز آلودگی بر روی سایر درختان هسته دار مانند آلو، بادام، زردآلو، هلو و ... در سال های آینده وجود خواهد داشت.

در ضمن توصیه می شود برای جلوگیری از تنش های رطوبتی در باغات و بروز علائم سبزخشکی ناشی از فعالیت و انتشار پاتوژن های خاکزی مانند *Armillaria Rosellinia* و ...، از آبیاری های سنگین و نامنظم اکیدا " خودداری گردد.

آبیاری های سنگین است علاوه بر خفگی و مرگ ریشه ها باعث افزایش رشد، تکثیر و شیوع عوامل بیماریزای خاکزاد قارچی مانند پوسیدگی های فیتوفترایی طوقه و ریشه در بسیاری از درختان از جمله درختان میوه هسته دار خواهد شد. جلوگیری از دیپوی خاک اطراف طوقه، حذف علفهای هرز از دور طوقه و اصلاح سیستم های آبیاری (به صورت قطره ای یا تشتکی) برای جلوگیری از جمع شدن آب دور طوقه درخت، پیشنهاد می شود.